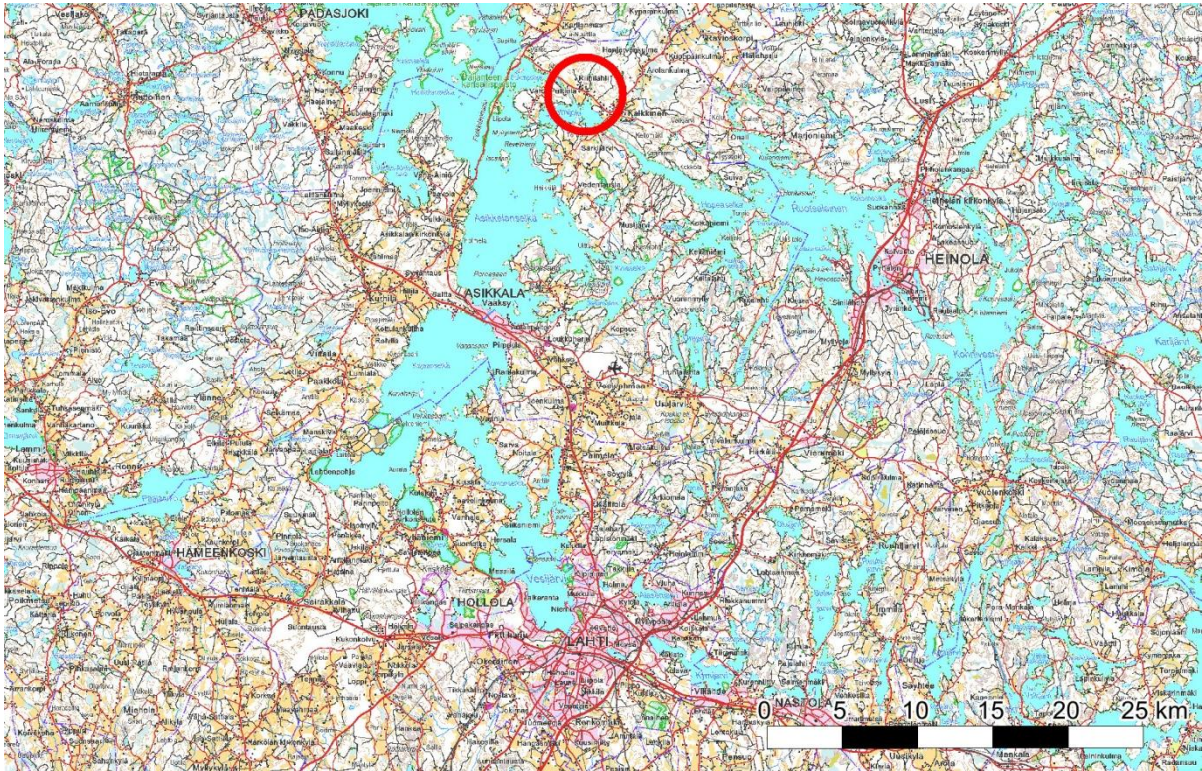

TARKASTUSRAPORTTI

METALLINILMAISINLÖYTÖ (Asikkala Riihilahti)

ja ASIKKALA SILLANPÄÄ (mj-rekisteri 16010021)

Tarkastuskäynnin kohteet, Asikkala Sillanpää ja Riihilahti sijaitsevat punaisen ympyrän sisällä. Mittakaava 1 : 500 000. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

Lahden kaupunginmuseon / Päijät-Hämeen maakuntamuseon projektitutkija Teemu Tiainen suoritti tarkastuskäynnin Asikkalan Kalkkisiin keskiviikkona 13.8.2014. Tarkastuskäynnin aiheutti metallinilmaisinharrastaja Jukka Meistamon Museovirastoon tekemä ilmoitus, jonka mukaan Asikkalan Riihilahdesta oli löytynyt pronssinen hela. Löytöpaikan tarkastamisen yhteydessä käytiin myös katsomassa löytöpaikasta 350 metriä pohjoiseen sijaitsevan, entuudestaan tunnetun, röykkiön (Sillanpää mj-rekisteri 16010020) nykykunto.

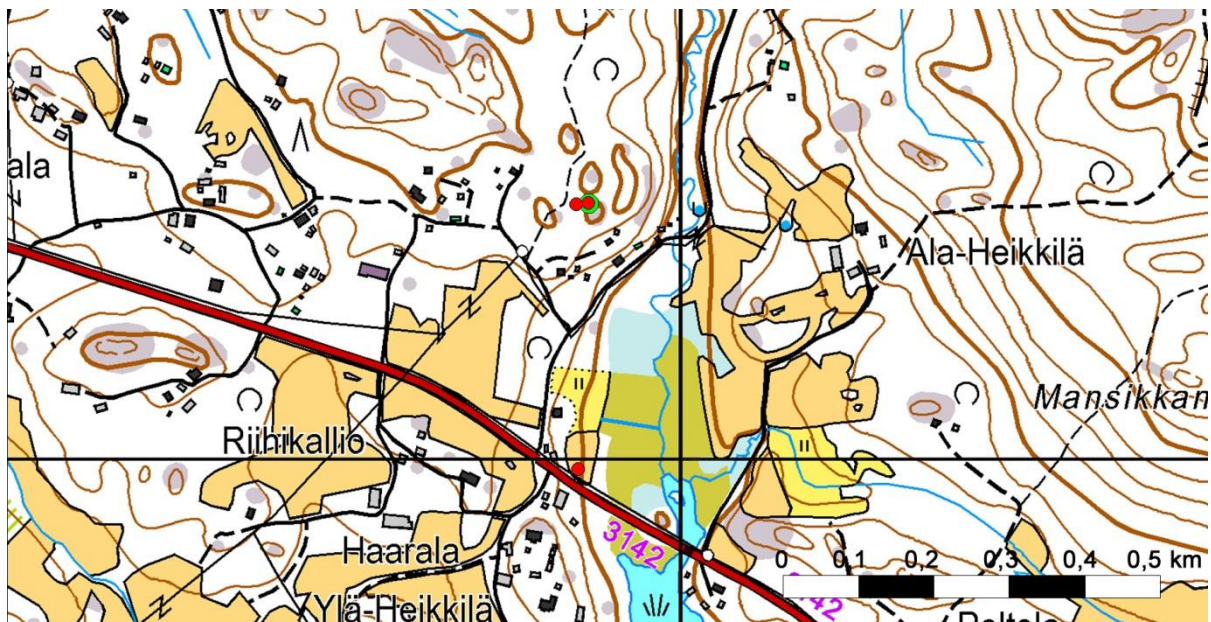
Riihilahden pohjoisosa on vesijättöä, johon laskee suoraan pohjoisesta pieni joki/puro. Kalkkisen/Riihilahden kohdalla oleva kapeikko kuuluu Kymijoen vesistöön. Meistamo löysi helan 11.5.2014 Riihilahden luoteisrannalla olevalta pieneltä pellolta. Löytöilmoituksen mukaan löytö tuli 10–15 cm:n syvyydestä hiekka/savimaasta. Tarkastuksen aikana pelto oli viljelyksessä, eikä löytökohtaan päästy tekemään koepistoja. Pellon tien puoleinen laita oli kylvämättä noin 50 cm:n leveydeltä. Ilmoitettuun löytöpisteeseen pellon laidalta oli noin 10 metriä. Pellon laitaan tehtiin muutama koepisto ja piennar

Panoraamakuva pronssihelan löytöpaikasta. Helan ilmoitettu löytöpaikka on merkattu punaisella. Tarkastuksen yhteydessä tehtiin tuloksettomia koepistoja löytöpaikan ja tien väliselle alueelle. Kuvattu itään – kaakkoon.

pintapoimittiin koko viljelemättömältä matkaltaan. Maa-aines pellolla oli kostaa savista peltomultaa. Koepistot olivat täysin löydöttömiä, samoin pintapoiminta.

Löytöpaikan pohjoispuolella, noin 350 metrin päässä sijaitsee tunnettu muinaisjäänös Sillanpää. Muinaisjäänösrekisterissä kohteesta sanotaan seuraavaa: *”Riihilahden pohjukasta 450 m luoteeseen, kalliopohjalla sijaitsee maan ja kiviensekainen kumpu, jonka halkaisija on noin 8 metriä ja korkeus 1,5 m. Röykkiön laidassa on iso vanha kuoppa.”* Kohde sijaitsee peruskartassakin näkyvien kohoumien keskellä. Paikalla sijaitsee kaksi röykkiötä. Huurteen vuoden 1971 inventoinnissa ilmoittamat koordinaatit osoittavat itäisempään röykkiöön. Toisesta röykkiöstä ei ole mainintaa vuoden 1971 inventoinnissa, eikä myöskään vuoden 2004 inventoinnissa (Kehusmaa 2004).

Alin, tien vieressä oleva punainen pallo merkkää metallinilmaisimen avulla löydetyn pronssihelan löytöpaikkaa. Vihreä pallo osoittaa muinaisjäänösrekisterissä olevan (Sillanpää) kohteen sijainnin. Kaksi punaista palloa osoittavat kentällä havaittujen kahden röykkiön sijainnit. Mittakaava 1 : 10 000. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

Vuoden 1971 ja 2004 inventointikuvailut sopivat suurempaan röykkiöön (A), mutta molempien inventointien koordinaatit osoittavat pienempään röykkiöön (B). Suurempi, eli läntinen röykkiö A on pitkulainen, jopa venemäisen muotoinen. Sen näkyvät ulkomitat ovat: pituus noin 8,5 m, leveys suurimmillaan noin 4,5 m ja korkeus noin 1,2 m. Röykkiö A on kaakko – luode suuntainen. Röykkiö sijaitsee itään ja kaakkoon laskevalla kalliorinteellä. Röykkiö A:n koilliskulmalla on matala kuoppa, joka on ilmeisesti myöhempien kaivelujen tulosta. Röykkiö A:n rajat ovat epäselvät, johtuen röykkiön myöhemmästä kaivelusta, paikalla olevasta kasvillisuudesta ja humuksen kertymisestä. Röykkiö A:n keskikoordinaatit: N 6798336.56, E 427862.20, z noin 95,00.

Röykkiö B (muinaisjäännösrekisterin koordinaatit N 6798337, E 427879, z noin 95) sijaitsee noin reilun kymmenen metrin päässä (näkyvistä reunoista) röykkiö A:sta itään. Röykkiö B on hajonnut koillislaidaltaan, ilmeisesti metsätöiden yhteydessä. Röykkiö B:n näkyvät mitat ovat noin 4,5 m x 3 m, korkeuden ollessa alle metri. Osa röykkiö B:n yläosan kivistä vaikutti irtonaisilta.

Röykkiöiden alueella ei ole tiedossa maankäyttöhankkeita. Huurre ajoitti röykkiön vuonna 1971 rautakautiseksi, mikä voi hyvinkin pitää paikkansa. On mahdollista, että Riihilahden rannoilla olisi ollut rautakaudella asutusta. Lähialueen rautakauden aktiviteeteista kertoo löytöpaikasta noin kaksi kilometriä kaakkoon sijaitseva moniperioidinen asuinpaikka, lisakkila (mj-rekisteri 16010021). Peltoröykkiöiksi maasto on kovin louhikkoista ja kalloista ja kaskiraunioksi, varsinkin röykkiö A, on varsin suuri. Röykkiöiden tarkemman ajoituksen ja laajuuden selvittäminen vaatisi jatkotutkimuksia.

Lahdessa 15.8.2014

Teemu Tiainen

Liitteet:

Lähteet

Kuvia röykkiöistä Sillanpää A ja B

LÄHTEET:

Asikkalan kiinteät muinaisjäännökset – Inventointi 1971. Matti Huurre 1971.

Asikkalan arkeologinen inventointi. Anu Kehusmaa 2004.

KUVIA KOHTEESTA SILLANPÄÄ A ja B

Röykkiö A kuvattuna luoteeseen. Röykkiön etualalla näkyy matala kuoppa, joka on ilmeisesti syntynyt myöhemmistä kaiveluista.

Röykkiö A kuvattuna etelään. Kuvasta näkee selvästi pitkulaisen röykkiön keskellä olevan harjanteen.

Röykkiö B kuvattuna pohjoiseen. Röykkiön vasen laita on tuhoutunut metsänhoidollisten toimenpiteiden yhteydessä.

Röykkiö B kuvattu itään. Röykkiön takana kasvaa vesakko, missä maasto on louhikkoista. Horisontissa näkyvä metsänraja on Riihilahteen laskevan jokiuoman vastarannalla.

Etualalla röykkiö B, koivujen takana näkyy myös röykkiö A. Kuvattu länteen.